

Ivan Rajović

TABLOIDIZACIJA ILI TABOLIDIZACIJA POTROŠENIH UMOVA

Hteli mi to da priznamo ili ne, tek, svedoci smo da se sve češće i glasnije javno govori o tabloidizaciji naroda i države, šta god se pod jednim i drugim pojmom podrazumevalo, mada nam ni mnogi drugi pojmovi iz opšte kulture nisu jasni. Ali ono što se na prvi pogled može naslutiti i prihvati kao absolut jeste da živimo u vremenu tabloida koji su uspeli da psihologiju čitavih naroda sa prostora bivše nam i zajedničke domovine podvedu pod ovaj rogobatni i provokativno transparentni anglicizam. Dakle, živimo, ako je to život, u tabloidiziranoj stvarnosti. Kratko, jasno, šareno, provokativno, podmuklo, skandalozno, obojeno, ogoljeno i sasvim prilagođeno mentalnom sklopu prosečnog ili natprosečnog bolida. Kao varalica za krkuše, karaše ili druge glupave ribe.

U skladu sa tim mislim da bi adekvatnija i mnogo srpskija bila odrednica "tabolidizacija", a pokušaću da objasnim i zbog čega.

Bolidu sve mora da se servira sažvakano, kratko, jasno, transparentno i do surovosti pojednostavljen. Jer, bolidi nemaju vreman niti volje za gubljenje na opisima detalja i stilskim figurama i bravurama. Bolidi ne čitaju između redova. Bolidi su kao šumoglavi goluždravi ptiči, kao tek ispitljeni svračci kojima ova vrsta duševne i telesne hrane poput crva ili gliste mora da se ugura direktno u kljun.

Dakle, u vreme elektronske tehnologije u kojem svaki *bolid* drugim *bolidima* može sa lica mesta da pošalje informaciju sa fotkom, novinarstvo kakvo smo do sada znali i priznavali kao “sedmu silu” jednostavno je ukinuto kao kategorija. U “novinare” se regrutuju isluženi, olinjali i izlapeli starci, samozvane novinarske vučine i vućići i svadbarski snimatelji, koji za sitnu lovnu monopolističkih medijskih giganata otimaju od usta kintu poštenim novinarima. I, umesto da, futuristički, svi pišu poeziju, kao što se očekivalo u nekim prošlim vremenima, svi su preko noći postali novinari, ili bar potencijalni dopisnici, frilensi i slobodni dostavljači informacija, što na ovim prostorima nije ništa novo, niti neobično.

Ipak, kada su prave informacije u pitanju, one od, reklo bi se, životnog značaja, mada je i to ovde diskutabilna tema, one su u vlasništvu takozvanih centara moći koji ih u skladu sa okolnostima i potrebama nalogodavaca distribuiraju isključivo preko tabloida. Prosto rečeno, tabloidi su sredstvo da se određena informacija upotrebi za javno eliminisanje političkih protivnika i svakojakih rivala u bespoštедnoj i neprekidnoj borbi za osvajanje vlasti. Tako su tabloidi umesto kakvog-takvog informativnog glasila za šire narodne mase, postali najubođitije oružje u vlasti onih koji imaju pare i moć, a samim tim i najdelotvornije učilo da se bolidima u glave utuvi ono što se tamo negde smatra da im je potrebno utuvti. A ni pare, ni moć, poznato je to, ne stiće se ovde i u ovakvim vremenima čestitošću i humanizmom.

Sve je to već dobro poznato, ili bi trebalo da bude svakome kome je bar jedno od poznatih čula i videla još uvek u funkciji. I mada se uvek može postaviti, doduše, uzaludno pitanje: do koje se mere pomračenog uma može verovati tabloidnoj štampi odenutoj u žuto, poražavajuće je to da je čak i sa 10 odsto objektivnih i istinitih sadržaja situacija do te mere alrmantna da bi se trebalo duboko zamisliti nad sudbinom tabloidiziranih ili tabolidiziranih naroda i solo bolida. Ili će biti da je kolektivni šok, kao posledica svakojakih fizičkih i hemijskih trauma i tretmana davno nadmašio nivo tolerancije na fekalne izlučevine i izazvao potpunu misaonu i telesnu paralizu ubogih konzumenata pretvorivši ih i bukvalno u bolide okovane panikom za minimum vegetiranja u svojim davno izgubljenim i zarobljenim životima.

Jer sve što se iz tabloida može videti, opipati i omirisati, osim vaginalnog sekreta uspaljenih starleta, znoja sportskih asova i perverznog vonja estradnih poslenika jeste težak smrad jednog uslovno rečeno društva u fazi ubrzanog truljenja i raspadanja. U šta god da se takne, kao da se otvara živa rana iz koje pokulja smrđljivi gnoj koji bazdi na samoživost, pohlepu, bahatost i podlost, na razvrat i uništenje svega što još iole vredi po nekim empirijskim merilima. U svim strukturama društva, odnosno vlasti, koja ima moć nad svim i svačim pa samim tim i nad tabloidima, godinama su instalirani "stručnjaci" čiji je jedini zadatak bio, i ostao, da se u toku takozvane tranzicije sve ono što je državno i zajedničko pretvori u privatno i moje, odnosno njihovo, da se prebac u svoje džepove i na svoje račune. Prosto rečeno, pod dimnom zavesom takozvane demokratske transformacije banana države obavljena je pljačka epskih razmera, poput potopa (ne)ljudske pohlepe nad kojom bi se i sam Noje nemoćno i rezignirano povukao u duboku izolaciju i doživotno tihovanje.

I sve ono što nam se, na momente, činilo našom zlehudom svakodnevicom za koju su najveći krivci negde izvan našeg vidokruga i u isparenjima satanističkih sumpornih magli i dimova, bilo je podređeno jednom jedinom cilju za koji su, po pravilu i uvek, angažovane domicilne ništarije, da se pljačkom ostataka zaostavštine upokojenog vampira socijalizma steknu pozicije i materijalna podloga za teoretski ulazak u kapitalizam kao najviši oblik legalizovane mizantropske ostrašćenosti čoveka nad čovekom. U toj patološkoj, paranoičnoj i krvavoj trci za parama, padale su glave, padale vlade i ideologije i uništavano je sve što se moglo uništiti, obezvrediti i oteti. Dakle, ne radi se ovde o šibicarima, jajarama i kokošarima, sitnim dilerima i džeparošima, već o zverkama, o grandioznim organizovanim lopinama od kojih svaka na crnom tržištu ljudske sumanutosti teži od nekoliko stotina hiljada do nekoliko milijardi evra. A sve to u vremenu kada je običnom bolidu izvesnije da će pre da ugleda NLO nego pišljivih 10 evra u kešu.

A *bolidi*, koje je i dalje boleo polni organ za sve, i dalje su mirno, blentavo i gotovo optimistički stajali po strani i posmatrali kako im pred rođenim očima, koje sve gledaše, samo to još ne videše, metastazira rođena domovina. Tek tu i tamo trgnuti pokličem nekog nacionalističkog fanatika sa perjanicom, podigli bi svoje šuljevite guzice da se malo na nacionalističkoj osnovi pokolju sa istim takvim bolidima na drugoj strani granične crte, dojučerašnjom braćom po krvi i titoizmu.

Ali, i to je već dobro poznato. Ono što bi trebalo da nas brine, budući da se sve materijalne vrednosti daju nadomestiti, jeste toliki broj kreatura bez onih najosnovnijih karakteristika neophodnih da se uz nečiju fizičku pojavnost nalepi etiketa "čovek". Čak ni ti *bolidi*, te uboge izmrcvarene ljuštture bez posla i igde ičega u svetu, ipak, stvorenom za uživanje, koje nemo blenu u kataklizmičke prizore sopstvene sadašnjosti, nemaju onaj esencijalni odbrambeni mehanizam svakog živućeg stvora, a to je nagon za samoodržanjem, za opstankom. U takvom rasulu, između Sodome i Gomore zlo iz Pandorine pudrijere odavno je preplavilo ove prostore i dostiglo takve razmere pred kojima bi i najuticajniji mitološki likovi i likinje delovali kao Diznijeve patkice.

Ali, ovo je stvarnost, grozna stvarnost u kojoj sve što neko uspe da stekne stiče na tuđem znoju, krvi, muci i semenoj tečnosti. I šta god sad, ili ubuduće, da se dogodi postavlja se pitanje: kako ćemo i kuda ovakvi? A mi sami najbolje znamo kakvi smo i u kakvom okruženju se nalazimo. I sve to u zemlji kojom i dalje naveliko tumaraju duhovi i fizički produžeci zlikovaca čiji dosijei i dalje stoje zapečaćeni i zaštićeni od uvida svekolike javnosti. I kako biti optimista svestan svega toga? A boljatka nema dok se zli duhovi ne vrate u svoje boce i balone, a prave ljudske vrednosti ponovo uspostave, ali po merilima nekih drugih intelektualaca i sa mnogo većim mošnicama od ovovremenih. U stvari, jedino što je potrebno da se sve to obavi jeste *izvršilac radova*. Dakle, isti oni *bolidi* sa početka teksta ali i sa početka takozvane petooktobarske revolucije. I tu se, sudeći po svemu, krug završava, a budućnost nam je zapečaćena. Baš onako kako smo i zaslužili, mi bolidi, ne?